

Sınıf Eğitimi Öğretim Elemanlarının Web 2.0 Araçlarına Yönelik Görüşleri¹

Basic Education Instructors' Views On Web 2.0 Tools

Agah Tuğrul KORUCU², Halit KARALAR³

Öz: Betimsel nitelikteki bu çalışmanın amacı temel eğitim bölümü, sınıf eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarına yönelik görüşlerini belirlemektir. Türkiye'deki farklı üniversitelerde sınıf öğretmenliği bölümünde görev yapan on öğretim elemanının katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada, veri toplama araçları olarak demografik bilgi formu ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket formu kullanılmıştır. Veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırmada, öğretim elemanlarının genel olarak, (a) Web 2.0 araçlarını öğretimsel içerikleri öğrencilere dağıtmak amacıyla kullandıkları; (b) işbirliğine dayalı öğrenme ortamları oluşturmak için kullanılabilecek Web 2.0 araçlarını yeterince kullanmadıkları ve gelecekte de kullanmak istemedikleri; (c) Web 2.0 araçlarını kullanırken teknolojik ve pedagojik boyutta sorunlar yaşadıkları; (d) Web 2.0 araçlarını, öğrenci merkezli öğrenme ortamlarında etkin olarak kullanabilmeleri için ise hizmet içi eğitime ihtiyaç duydukları sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar sözcükler: web 2.0, web 2.0 araçları, sınıf öğretmeni, sınıf eğitimi öğretim elemanları.

Abstract: The purpose of this descriptive study is to set out the views of instructors in the basic education department towards Web 2.0 tools. Survey method was used in the study. Demographic information form and a questionnaire consisting of open ended questions were used as data collection tools in the study carried out with the participation of ten instructors working in basic education departments in different universities of Turkey. The obtained data were analyzed through content analysis. The study results indicated the following: (a) the instructors generally used Web 2.0 tools to distribute instructional content to students; (b) they do not use Web 2.0 tools that can be used to create collaborative learning environments and do not want to use them in future; (c) they experienced problems in technological and pedagogical aspects while using Web 2.0 tools; (d) they

¹ Bu çalışmanın bir bölümü XV. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² Yrd. Doç. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, e-posta: akorucu@konya.edu.tr

³ Yrd. Doç. Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, e-posta: halit@mu.edu.tr

need in-service training in order to effectively use Web 2.0 tools in student-centered learning environments.

Keywords: *web 2.0, web 2.0 tools, primary-school teacher, basic education instructors.*

1. GİRİŞ

Bilişim teknolojilerindeki gelişmelerle birlikte, bireylerin ihtiyaç duydukları veriye ulaşmaları ve veri ile etkileşim halinde olmaları için farklı web araçları geliştirilmekte ve kullanıma sunulmaktadır (Akkoyunlu & Kurbanoglu, 2003; Castells, 2011; Mazurczyk, Wendzel, Zander, Houmansadr & Szczypiorski, 2016). Geliştirilen bu araçlar sayesinde, sadece okunabilir web olan ve Web 1.0 olarak isimlendirilen dönemden, kullanıcıların içerik üretebildikleri ve içeriklerle etkileşimde bulunabildikleri Web 2.0 dönemine geçiş sağlanmıştır.

Web 2.0 kavramı ilk kez 2004 yılında, bir konferansta yer alan *O'Reilly and MediaLive International* arasında gerçekleşen beyin fırtınası oturumunda, Tim O'Reilly tarafından ortaya atılmış bir kavramdır (O'Reilly, 2005). Web 2.0'nın şu ana kadar açık bir tanımı yapılmamış olsa da, Web 2.0 dönemiyle birlikte pasif olarak web sayfalarını ziyaret eden bireyler, bilgiyi paylaşan, yorumlayan, işbirliği ve etkileşim halinde olan, aktif katılım sağlayan, içerik üreten bireyler haline gelmiştir (Brown, 2009; Horzum, 2010). Bireylerin rollerindeki bu değişim, Web 2.0 araçları olarak isimlendirilen yeni nesil araçlar sayesinde gerçekleşmiştir (Ajjan & Hartshorne, 2008). Web 2.0 araçları; içerik sağlayıcı uygulamalar, sosyal ağlar, video yayınlama ortamları, mesajlaşma yazılımları, Earth uygulamaları, Podcasting, Wiki'ler, Bloglar (Web günlükleri) ve RSS olarak sayılabilir (Korucu & Çakır, 2015). Web ortamlarının etkileşimli hale gelmesi, içeriklerin üretiminin kolay olması ve hızlı güncellenebilmesi Web 2.0 araçları ile sağlanmıştır. Web ortamlarındaki içeriklere istenilen yer ve zamanda erişilebilmesine ek olarak bahsedilen özellikleri kazanmasıyla birlikte web ortamları, günümüzde önemli bir öğrenme platformu haline gelmiştir.

Web 2.0 araçlarının öğretme-öğrenme sürecine olumlu yönde birçok katkısı bulunmaktadır. Huang, Jeng ve Huang (2009) Web 2.0 araçlarının öğrenmeyi destekleyen, aktif katılımı sağlayan, iş birliğini teşvik eden, öğrenci katılımını artıran, olumlu ve cesaret verici bir öğrenme ortamı sunduğunu vurgulamışlardır. Korucu ve Yücel (2015) Web 2.0 araçlarının kalıcı öğrenmeyi arttırma, eğitim ve öğretim sürecini daha etkin hale getirme, kavram öğretimini kolaylaştırma, öğretme ve öğrenme sürecini kolaylaştırma, eğitim ve öğretimde verimliliği arttırma gibi önemli etkilerinin olabileceğini belirtmektedir. Bahsedilen katkıları nedeniyle Web 2.0 araçlarının eğitime entegrasyonu önemli görülmektedir (Tekinarıslan, 2008). Problem çözme, eleştirel düşünme, iş birliğiyle çalışma, iletişim, yaratıcılık gibi 21. yüzyıl becerilerinin öğrencilere kazandırılabilmesi için Web 2.0 araçlarının öğretme-öğrenme ortamlarına entegre

edilmesinde en önemli faktörlerden biri öğretmenlerin yetiştirilmesidir (Tavares, Chu, Ho, Chow, Siu & Wong, 2012).

Gelişen teknolojileri bireylere öğretecek olan öğretmenleri, sadece teknolojileri ile tanıştırmak yerine, öğretmenlerin teknolojiyi kendi öğretim yaşantılarına adapte edip entegrasyon sürecine katkı sağlayacak farklı fikirler kazanmalarını sağlamalarına ve öğrenme-öğretme etkinliklerini geliştirme becerileri kazanmalarına olanak tanınmalıdır (Akpınar, 2003). Öğretmenlerin teknolojiyi uygun biçimde kullanması, teknolojiyi kullanabilen bireyler yetiştirebilmeleri için önemlidir (Usta & Korkmaz, 2010). Bu nedenle, gelişen teknolojileri yaşantılarında ve derslerinde etkin olarak kullanabilen öğretmenlerin yetiştirilebilmesi için, öğretmen adaylarına üniversite yıllarında teknoloji kullanımı ile ilgili bilgi ve beceriler kazandırılmalıdır (Çağıltay ve diğ., 2007). Eğitim fakültelerinde ders içeriklerine uygun teknolojinin eğitimde yaygın kullanılması ve öğretmen adaylarının fakülte yaşamlarında daha nitelikli yetiştirilmesi önem kazanmaktadır (Akkoyulu & Kurbanoğlu, 2003).

“Dijital doğan” (Prensky, 2001) olarak adlandırılan günümüz öğrencilerinin, küçük yaştan itibaren teknolojiyi güvenli ve etik yollarla, bir öğrenme ve üretim aracı olarak kullanma kültürü kazanmalarının önemi giderek artmaktadır. İlkokuldan itibaren sınıflarda teknoloji entegrasyonunu gerektiren bu yaklaşım, öğrenci-öğrenci ve öğrenci-öğretmen etkileşimini destekleyen, öğrencilerin 21. Yüzyıl becerilerini kazanmaları için olanaklar sunan Web 2.0 araçlarının sınıf öğretmenleri tarafından derslerde etkin kullanımını gerektirmektedir. Bu nedenle, ilkökul düzeyinde Web 2.0 araçlarını sınıflarında etkin olarak kullanabilen sınıf öğretmenlerinin yetiştirilmesi önemlidir (Blannin, 2015; Jimoyiannis, Tsiotakis, Roussinos & Siorenta, 2013). Ancak, yapılan araştırmalar öğretmenlerin Web 2.0 araçlarını derslerinde etkin olarak kullanmadıklarını göstermektedir (Blannin, 2015; Yuen, Yaoyuneyong & Yuen, 2011). Bunun nedenlerinin anlaşılabilmesi için, Web 2.0 araçlarının öğretme-öğrenme sürecinde etkin olarak kullanımı konusunda sınıf öğretmenlerine model olacak ve onlara bu yönde fırsat tanıyacak öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi önemlidir. Ancak bu yönde yeterli düzeyde araştırma bulunmamaktadır. Alanyazında belirtilen boşluğu doldurmaya yönelik katkı sağlayacağı beklenen çalışmada, temel eğitim bölümü, sınıf eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşlerini ortaya çıkarmak amaçlanmış ve aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmakta mıdır?
- Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarının faydalarını nasıl açıklamaktadırlar?
- Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmalarında öğrencilerinin ve meslektaşlarının etkisi var mıdır?
- Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanırken problem yaşamakta mıdır?

•Öğretim elemanları ileride hangi Web 2.0 araçlarını kullanmayı istemektedir?

2. YÖNTEM

Bu araştırmada betimleme yöntemi kullanılmıştır. Betimleme yöntemi belirli bir grup insanın sahip olduğu yetenek, görüş, tutum ve inanç gibi özelliklerini belirlemek için eğitim araştırmalarında yaygın olarak kullanılan bir araştırma yöntemidir (Fraenkel, Wallen & Hyun, 2012). Bu çalışmada da temel eğitim bölümü, sınıf eğitimi anabilim dalı öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarına yönelik görüşlerini belirlemek amaçlandığı için betimleme yöntemi tercih edilmiştir.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme, araştırmaya hız ve pratiklik kazandırması, araştırma maliyetinin az olması ve kolay ulaşılabilir bir grup ile çalışmaya olanak tanınması gibi özellikleri (Yıldırım & Şimşek, 2013) nedeniyle tercih edilmiştir. Araştırmaya Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinden 6, Giresun Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Bartın Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesinden 1 olmak üzere toplam 10 öğretim elemanı katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının demografik bilgilerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğretim elemanlarının demografik bilgileri

		f	%
Cinsiyet	Kadın	4	40
	Erkek	6	60
	Toplam	10	100
Yaş	30-35	5	50
	36-40	4	40
	50	1	10
	Toplam	10	100
Mesleki Kıdem Yılı	0-5 yıl	1	10
	6-10 yıl	3	30
	11-15 yıl	4	40
	16-20 yıl	1	10
	25 ve üstü	1	10
	Toplam	10	100
Unvan	Öğr. Gör.	1	10
	Arş. Gör.	1	10
	Arş. Gör. Dr.	1	10
	Yrd. Doç. Dr.	5	50
	Doç. Dr.	2	20
Toplam	10	100	
Web 2.0 Araçlarını Kullanma Süreleri	3 yıl	2	20
	6-10 yıl	7	70
	15 yıl	1	10
	Toplam	10	100

2.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama araçları olarak, araştırmacılar tarafından geliştirilen demografik bilgi formu ve açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış bir anket formu kullanılmıştır. Demografik bilgi formu, öğretim elemanlarının demografik özelliklerinin belirlenebilmesi, anket formu ise öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşlerinin belirlenebilmesi için kullanılmıştır. Anket formunda yer alan açık uçlu sorular, alan yazından ve araştırmacıların kendi deneyimlerinden yararlanılarak oluşturulmuştur. Anket formu öncelikle nitel araştırma konusunda deneyimli 2 uzman tarafından incelenmiş ve onlardan alınan dönütlere göre gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ayrıca sorularda ifade bozukluğu ve anlaşılmasının güç olup olmadığı Türkçe Eğitimde görevli bir uzman tarafından incelenmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Anket formu bu haliyle pilot uygulama amacıyla çalışma grubu dışındaki iki öğretim elemanına uygulanmış ve soruların anlaşılabilir olup olmadığı kontrol edilmiştir.

Çevrimiçi olarak öğretim elemanlarına ulaştırılan anket formunda,

- 1- Web 2.0 araçlarını derslerinizde kullanıyor musunuz? Niçin kullandığınızı ya da kullanmadığınızı açıklayınız? Nasıl kullandığınızı açıklayınız.
- 2- Web 2.0 araçlarını kullanmanın faydalarını açıklayınız.
- 3- Web 2.0 araçlarını kullanmanızda öğrencilerinizin ve meslektaşlarınızın etkisi olduğunu düşünüyor musunuz? Etkisi olduysa nasıl olduğunu açıklayınız.
- 4- Web 2.0 araçlarını dersinizde kullanırken herhangi bir sorunla karşılaştınız mı? Karşılaştıysanız nedenlerini açıklayınız.
- 5- İleride hangi Web 2.0 araçlarını kullanmak istersiniz? sorularına yer verilmiştir.

2.4. Verilerin Analizi

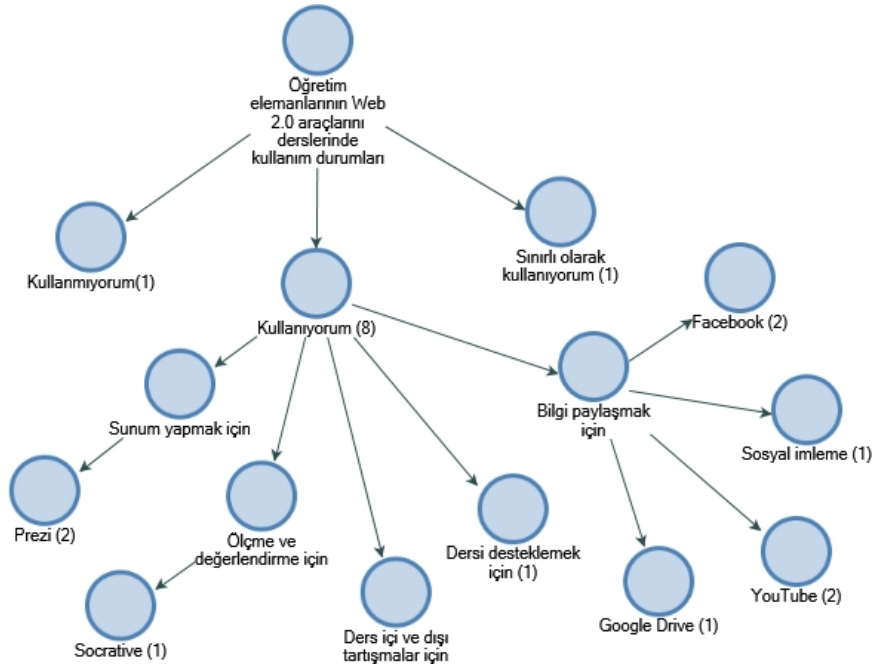
Araştırmada açık uçlu sorulardan elde edilen verilerin daha anlaşılabilir olarak okuyucuya sunulabilmesi için, veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizinde, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamak amaçlanmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2013). Veri analizinde bilgisayar destekli nitel veri analizi programı olan NVivo 11 programı kullanılmıştır ve içerik analizi yapılırken tümevarım yaklaşımı benimsenmiştir. Öğretim elemanlarının sorulara vermiş olduğu cevaplar analiz edilerek NVivo programının in-vivo kod oluşturma özelliği ile katılımcıların kendi ifadeleriyle kodlar oluşturulmuştur. Daha sonra, ortak kodları içine alan uygun temalar benzer kodları içine alacak şekilde araştırmacılar tarafından belirlenmiş ve kodlar bu temalar altında toplanmıştır.

Verilerin güvenilirliğinin sağlanması amacıyla, veri analizinde kodların oluşturulması ve temaların belirlenmesi süreci araştırmacılar tarafından bağımsız olarak yürütülmüştür. Oluşturulan kodların tutarlığı “Görüş Birliği” ya da “Görüş Ayrılığı” olarak incelenmiş; Miles & Huberman’ın (1994) belirtmiş olduğu güvenilirlik hesaplama formülü ile araştırmacılar arasında %95 oranında görüş birliği olduğu görülmüştür. Ayrıca araştırmada elde edilen sonuçların geçerlilik ve güvenilirliğini sağlamak için veriler mümkün olduğunca detaylı ve doğrudan alıntılarla sunulmuştur (Yıldırım & Şimşek, 2013). Çalışma grubunda bulunan öğretim elemanlarının gerçek isimleri kullanılmamış, öğretim elemanlarının her birine sırası ile Ö1, Ö2, Ö3... Ö10 şeklinde kodlar verilmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmakta mıdır?

Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanma durumları ile ilgili oluşturulan tema ve kodlar Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1. Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanım durumları

Bir öğretim elemanı Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmadığını, bir diğer ise sınırlı olarak kullandığını belirtmiştir. Diğer öğretim elemanları ise Web 2.0 araçlarını, dersi desteklemek, bilgi paylaşmak, sunum yapmak, ders içi ve dışı tartışma, ölçme ve değerlendirme amaçlarıyla kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretim elemanları sunum yapmak için Prezi, ölçme ve değerlendirme için Socrative, bilgi paylaşımı için ise Facebook, sosyal imleme, YouTube ve GoogleDrive araçlarını kullanmaktadırlar. Öğretim elemanlarının görüşlerine ilişkin bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

“Derste kullanıyorum. Dersi desteklemek için kullanıyorum” (Ö1)

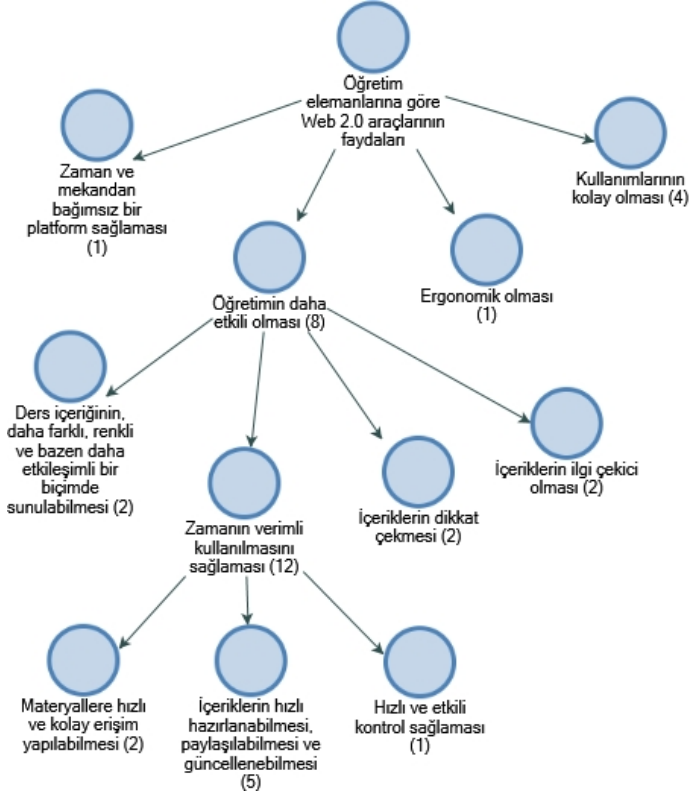
“Sosyal ağlardan Youtube ve Facebook gibi araçları bilgi paylaşımı için, Prezi’yi sunum yapmak için kullanıyorum.” (Ö2)

“Ders anlatımlarında Google Drive’a yüklediğim bazı videoları ve belgeleri öğrencilerle paylaşıyorum. Ayrıca Youtube, eğitimlerde aktif kullandığım bir İnternet sitesi. Kendi bilgisayarımda ya da cep telefonumda yer imlerini kullanarak, beğendiğim sitelere ya da ders içeriğiyle ilgili sitelere daha hızlı ulaşabiliyor ve paylaşabiliyorum.” (Ö5)

“Sosyal medyayı iletişim amaçlı, Socrative vb araçları da ölçme ve değerlendirme amaçlı kullanıyorum.” (Ö9)

3.2. Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarının faydalarını nasıl açıklamaktadırlar?

Öğretim elemanlarının, Web 2.0 araçlarının faydalarına ilişkin olarak yapmış oldukları açıklamalara dayalı olarak hazırlanana tema ve kodlar Şekil 2’de sunulmuştur.

Şekil 2. Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarının faydalarına ilişkin görüşleri

Öğretim elemanları, Web 2.0 araçlarının zaman ve mekândan bağımsız bir platform sağladığını, ergonomik olduklarını, kullanımlarının kolay olduğunu ve öğretimi daha etkili hale getirdiklerini belirtmişlerdir. Öğretimin daha etkili hale gelmesinde ise, içeriğin zenginleştirilerek sunulabildiği, zamanın verimli kullanılabildiği, içeriklerin ilgi ve dikkat çekici olduğu vurgulanmıştır. Öğretim elemanlarının görüşlerine ilişkin bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

“Ders anında ulaşılmaması mümkün olmayan materyal, kişi veya bir duruma ulaşmada kolaylık sağlamakta.” (Ö1)

“Hızlı paylaşım, temel bilgi teknolojileri becerileriyle amaca uygun kullanım, zaman, mekân sınırlamasından uzak bir platform sağlaması.” (Ö2)

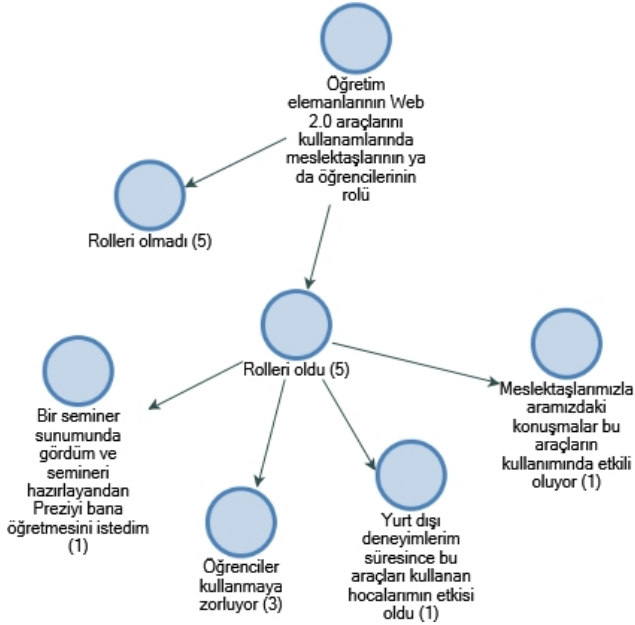
“Web 2.0 araçlarıyla; ders içeriğinin, daha farklı, renkli ve bazen daha etkileşimli bir biçimde ele alma olanağı sağlanıyor. Özellikle öğrencilerin sıklıkla kullandığı sosyal ağ siteleriyle yapılan etkinlikler, daha hızlı ve güncel bilgiler sunuyor.” (Ö4)

“Hızlı paylaşım, temel bilgi teknolojileri becerileriyle amaca uygun kullanım, zaman, mekân sınırlamasından uzak platform sağlaması, ergonomiklik sağlaması.” (Ö5)

“Az zamanda çok iş yapmaya imkân veriyorlar, mesela tüm sınıfı aynı anda ölçüp sonuçları verip eksikleri tartışabiliyorum” (Ö9)

3.3. Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmalarında öğrencilerinin ve meslektaşlarının etkisi var mıdır?

Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanımlarında öğrencilerinin ve meslektaşlarının etkili olup olmadığı ile ilgili görüşlerine dayalı olarak hazırlanan tema ve kodlar Şekil 3'te sunulmuştur.

Şekil 3. Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanmalarında öğrencilerinin ve meslektaşlarının etkisi olup olmadığına ilişkin görüşleri

Öğretim elemanlarının yarısı, meslektaşlarının ve öğrencilerinin Web 2.0 araçlarını sınıflarında kullanmalarını etkilediğini belirtirken diğer yarısı bir etkilerinin olmadığını belirtmiştir. Öğretim elemanları, Web 2.0 araçlarını kullanmalarında öğrencilerinin zorlamasının ve meslektaşlarının etkili olduğunu vurgulamışlardır. Öğretim elemanlarının açıklamalarından bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

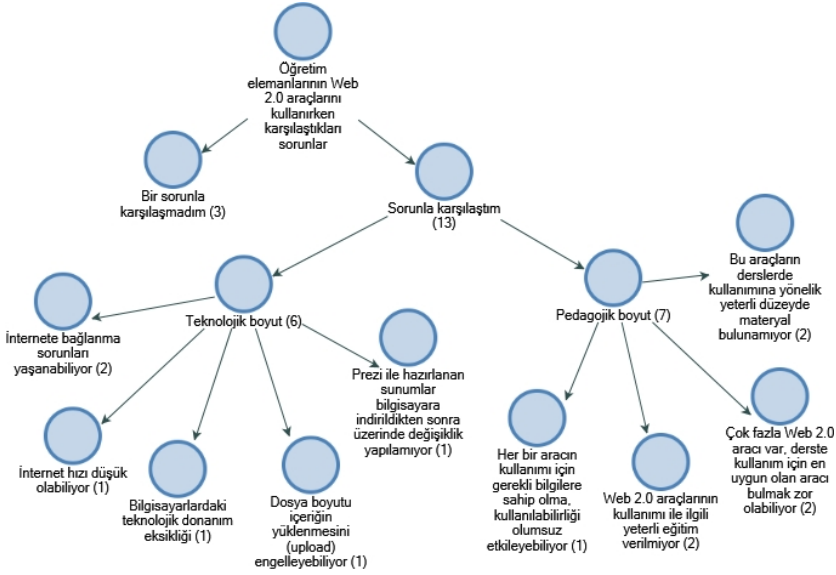
“Mutlaka olmuştur. Günümüzde pek çok kişinin bu uygulamalardan en az birini kullanır hale geldiğini düşünüyorum. Bu bir gereksinim halini almakla birlikte, özellikle gençler arasında teknoloji kullanımının yaygın olmasında dolayı popüler kültürün de birer unsuru olarak beni de etkilemektedir.” (Ö1)

“Meslektaşlarım ve öğretmen arkadaşlarımla bazen derste kullandıkları teknikler ve materyaller üzerine konuştuğumuzda, çeşitli teknolojilerin kullanılmasıyla ilgili paylaşımlarda bulunuyoruz. Örneğin Powtoon bunlardan biri. Bir meslektaşımın yurt dışında, Sosyal Bilgiler dersinde bu programın etkili bir biçimde kullanıldığından söz etmişti.” (Ö3)

“Öğrenciler kullanmaya zorluyor, kendi içlerinde çeşitli gruplar oluşturuyor zaten öğretim elemanını da buraya davet ediyorlar.” (Ö8)

3.4. Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanırken problem yaşamakta mıdır?

Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını kullanırken yaşadıkları sorunlar ve nedenleriyle ilgili görüşlerine dayalı olarak hazırlanan temalar ve kodlar Şekil 4’te sunulmuştur.

Şekil 4. Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını kullanırken yaşadıkları sorunlar ve nedenleriyle ilgili görüşleri

Üç öğretim elemanı Web 2.0 araçlarını kullanırken sorun yaşamadığını belirtmesine rağmen, diğer öğretim elemanları teknolojik ve pedagojik boyutta farklı sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Teknolojik boyutta yaşanan sorunlar, İnternet erişimi ve hızı ile ilgili problemlerden, kullanılan Web 2.0 araçlarının dosya yükleme boyutuna ve içeriği düzenlemeye ilişkin getirmiş oldukları sınırlılıklardan, bilgisayarların sahip olduğu donanımların teknik özelliklerden kaynaklanmaktadır. Pedagojik boyutta farklı sorunlar belirtilse de, bu problemlerin temel kaynağının Web 2.0 araçlarının derslerde etkin olarak nasıl kullanılacağı ile ilgili yeterli eğitim olanaklarının olmaması olduğu görülmektedir. Öğretim elemanlarının açıklamalarından bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

“Bu teknolojileri her bireyin belli düzeyde kullanma becerisine sahip olmaması zaman zaman kullanılabilirliği etkilemektedir.” (Ö1)

“Bazen yüklemek istediğim medya kapasite bakımından yüksek geliyor, paylaşamıyorum.” (Ö3)

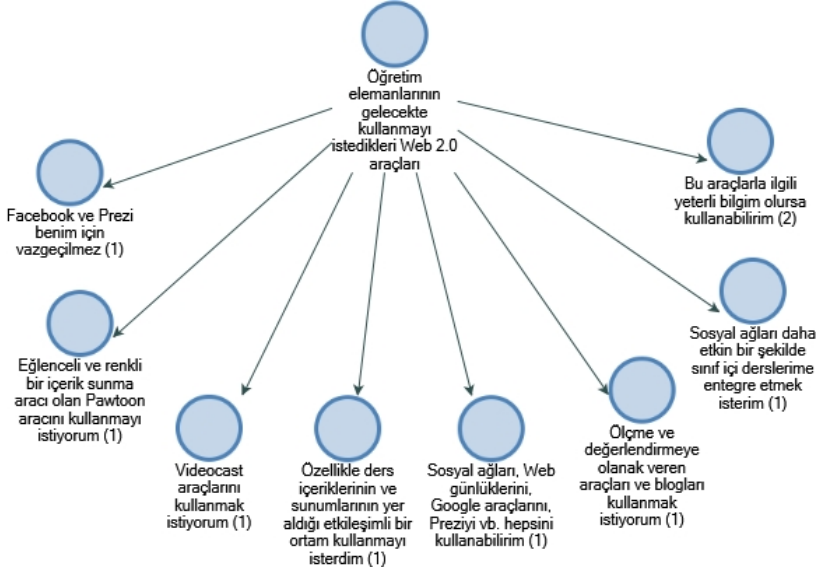
“Prezi ile hazırladığım sunumları bilgisayarına indirdikten sonra değişiklik yapamıyorum.” (Ö4)

“Çok fazla Web 2.0 aracı var, derste kullanım için en uygun olan aracı bulmak zor olabiliyor.” (Ö6)

“Web 2.0 araçlarının derslerde nasıl kullanılabileceği ile ilgili eğitimler verilmeli.” (Ö8)

3.5. Öğretim elemanları ileride hangi Web 2.0 araçlarını kullanmayı istemektedir?

Öğretim elemanlarının gelecekte kullanmayı istedikleri Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşlerini içeren temalar ve kodlar Şekil 5’te sunulmuştur.

Şekil 5. Öğretim elemanlarının gelecekte kullanmayı istedikleri Web 2.0 araçlarına ilişkin görüşleri

Öğretim elemanları gelecekte Sosyal ağlar, Facebook, Prezi, Pawtoon, Videocast, Web günlükleri, Google araçları, ölçme ve değerlendirmeye yönelik araçları kullanmak istediklerini belirtmişlerdir. İki öğretim elemanı ise bu araçlarla ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıklarını bu nedenle bir fikirlerinin olmadığını belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının açıklamalarından bazı örnekler aşağıda sunulmuştur.

“Facebook, Prezi vazgeçilmezlerim benim. Her ikisi de gerek sosyal yaşamımda gerekse eğitim ortamlarında oldukça işime yaramaktadır. Ayrıca Facebook’un yeniliklere çok açık olduğunu ve ileride daha işlevsel hale geleceğini tahmin ediyorum.” (Ö2)

“Sosyal Ağlar, Günlükler, Google Apps, Prezi vb. hepsini kullanabilirim.” (Ö5)

“Bahsedilen uygulamalardan pek çoğunu bilmiyorum. Dolayısı ile bu soruya cevap veremeyeceğim.” (Ö7)

“Ölçme ve değerlendirmeye imkân veren araçlar ve bloglar. Öğrencilerin üst düzey düşüncelerini yazarak gösterebileceğine inanıyorum. Dersle ilgili not almaları, öğrendiklerini özetlemek ve ekranları ile paylaşmak için kullanılabilir diye düşünüyorum.” (Ö9).

“Videocasts. Derslerim açısından daha faydalı olacağına inanıyorum.” (Ö10)

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını derslerinde kullanma durumları incelendiğinde, öğretim elemanlarının, sunum hazırlama, ölçme ve değerlendirme, ders içi ve dışı tartışma, dersi destekleme ve bilgi paylaşımı amacıyla Web 2.0 araçlarını derslerinde kullandıkları görülmektedir. Sunum hazırlamak için Prezi, ölçme ve değerlendirme için Socrative, bilgi paylaşmak için ise Facebook, sosyal imleme, YouTube ve Google Drive araçları kullanılmaktadır. Blog, Wiki ve Podcast gibi diğer araçlar ise öğretim elemanları tarafından yeterince kullanılmamaktadır. Yılmaz ve Orhan (2011) tarafından yapılan araştırmada da öğretim elemanlarının en çok Facebook, en az ise Podcast kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde, Horzum (2010) 183 öğretmen ile yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun Facebook ve YouTube araçlarını derslerinde kullandıklarını belirtmektedir. Genel olarak öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını, öğretmen merkezli yaklaşım temelinde, öğretimsel içeriklerin öğrencilere dağıtım amacıyla kullandıkları ifade edilebilir. Bu bulgu, farklı üniversitelerde öğretim elemanlarının katılımı ile gerçekleştirilen benzer araştırmalarla paralellik göstermektedir (Ahmed, AbdelAlmuniem & Almabhoh, 2016; Ajjan & Hartshorne, 2008; Daher & Lazarevic, 2014).

Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarının pedagojik faydalarını, zamandan ve mekândan bağımsız bir platform sağlaması, kullanımlarının kolay olması, ergonomik olması, öğretimi daha etkili hale getirmesi olarak belirtmişlerdir. Öğretimin daha etkili olmasında ise Web 2.0 araçlarının ders içeriklerini zenginleştirdiği, içeriklerin kolay hazırlanabildiği ve güncellenebildiği, içeriklere hızlı erişilebildiği, hazırlanan içeriklerin ilgi ve dikkat çekici olduğu vurgulanmıştır. Alanyazında bu bulguyu destekleyen pek çok araştırma bulunmaktadır (Ajjan & Hartshorne, 2008; Dabbagh & Kitsantas, 2012; Greenhow, Robelia & Hughes, 2009; Kamel-Boulos & Wheeler, 2007; Korucu & Yücel, 2015; Luo, 2010; Wang & Vásquez, 2012).

Öğretim elemanlarının yarısı Web 2.0 araçlarını kullanmalarında, meslektaşlarının ve öğrencilerinin etkili olduğunu belirtmiştir. Katıldıkları seminer ve eğitimlerde meslektaşlarından gördükleri Web 2.0 araçlarından etkilenmeleri ve öğrencilerin Web 2.0 araçlarını günlük hayatlarında etkin olarak kullanarak öğretim elemanlarını oluşturdukları gruplara davet etmesi, öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını kullanmalarında etkili olabilmektedir.

Öğretim elemanları Web 2.0 araçlarının kullanırken teknolojik ve pedagojik boyutta farklı sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Teknolojik boyutta yaşanan sorunlar, İnternet erişimi ve hızı ile ilgili sorunlardan, kullanılan Web 2.0 araçlarının dosya yükleme boyutuna ve içeriği düzenlemeye ilişkin getirmiş oldukları sınırlılıklardan, bilgisayarların sahip olduğu teknik özelliklerden oluşmaktadır. Bu bulgu Göktaş, Yıldırım ve Yıldırım (2010) tarafından yapılan çalışma ile paralellik göstermektedir. Pedagojik boyutta farklı sorunlar belirtilse de bu sorunların temel kaynağının Web 2.0 araçlarının derslerde etkin olarak nasıl kullanılacağı ile ilgili yeterli eğitim olanaklarının olmaması ve yeterli öğretimsel içeriğin olmaması olduğu yönündedir. Yapılan bazı

araştırmalarda da benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Ahmed, AbdelAlmuniem ve Almabhouh (2016), öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını kullanırken yaşadıkları sorunların, Web 2.0 araçlarının eğitimde nasıl kullanılacağı ile ilgili hizmet içi eğitimlerin olmaması, öğrenci katılımının düşük olması, yönetsel görevlerinin ve iş yüklerinin artması, geleceğe dönük bu araçların eğitimde kullanımı ile ilgili planlamanın olmaması olduğunu belirtmektedir. Bir başka çalışmada ise bu sorunlar, Web 2.0 araçları ile ilgili yeterli deneyimlerinin olmaması, yeterli hizmet içi eğitim olmaması, yeterli teknik desteğin olmaması, yeterli öğretimsel içeriğin olmaması olarak açıklanmaktadır (Daher & Lazarevic, 2014).

Öğretim elemanları gelecekte sınıflarında Facebook, Prezi, Pawtoon, Videocast, Sosyal ağlar, Blog, Google araçları, ölçme ve değerlendirme araçlarını kullanmayı istediklerini belirtmişlerdir. Öğretim elemanlarının Wiki ve Podcast gibi araçları kullanmayı düşünmediklerini ifade etmeleri ise dikkat çekmektedir.

Araştırmanın sonuçları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarının pedagojik yararlarına inanmalarına rağmen genel olarak Web 2.0 araçlarını, öğretmen merkezli yaklaşım temelinde, öğretimsel içerikleri öğrencilere dağıtmak amacıyla kullandıkları görülmektedir. Yapılandırmacı yaklaşımı temele alan problem temelli öğrenme ve proje temelli öğrenme gibi birçok yöntemde işbirliğine dayalı öğrenme önemlidir. Bu nedenle, Wiki ve Google Dokumanlar gibi işbirliğine dayalı öğrenme ortamları oluşturmak için kullanılabilir Web 2.0 araçlarının öğretim elemanları tarafından yeterince kullanılmaması ve gelecekte de kullanılmak istenmemesi endişe vericidir. Bu bağlamda öğretim elemanlarında Web 2.0 araçlarının öğrenci merkezli öğrenme ortamları oluşturmak amacıyla kullanımı konusunda farkındalık oluşturmak ve onlara bu araçları derslerinde kullanma becerilerini kazandırmak için hizmet içi eğitime ihtiyaç duyulduğu açıktır. Eğitimde etkili teknoloji entegrasyonu için öğretmenlerin ya da öğretim elemanlarının profesyonel gelişimlerinin sağlanması en önemli faktörlerden biridir (Lawless & Pellegrino, 2007; Liu, 2013). Buradan hareketle, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi alanında çalışan uzmanlar tarafından, öğretim elemanlarının Web 2.0 araçlarını sınıflarına entegre edebilmeleri için gerekli profesyonel gelişimlerini destekleyici hizmet içi eğitimler verilmesi önerilmektedir.

Araştırma, doğası gereği genellenebilir özellikte olmasa da gelecekte bu yönde yapılacak çalışmalar için detaylı veriler sunmaktadır. Sınıf eğitimi anabilim dalında çalışan öğretim elemanlarının sınıf içinde Web 2.0 araçlarını nasıl kullandıklarını derinlemesine araştıran araştırmaların yapılmasının alanın gelişmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

5. KAYNAKLAR

- Ahmed, A. M., AbdelMuniem, A., & Almabhouh, A. A. (2016). The current use of Web 2.0 tools in university teaching from the perspective of faculty members at the college of education. *International Journal of Instruction*, 9(1), 179–194. doi:10.12973/iji.2016.9114a
- Ajjan, H., & Hartshorne, R. (2008). Investigating faculty decisions to adopt Web 2.0 technologies: Theory and empirical tests. *The Internet and Higher Education*, 11, 71–80. doi:10.1016/j.iheduc.2008.05.002
- Akkoyunlu, B., & Kurbanoglu, S. (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24, 1-10.
- Akpınar, Y. (2003). Öğretmenlerin yeni bilgi teknolojileri kullanımında yükseköğretimin etkisi: İstanbul okulları örneği. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 2 (2), 79-96.
- Blannin, J. (2015). The role of the teacher in primary school Web 2.0 use. *Contemporary Educational Technology*, 6(3), 188–205.
- Brown, R. (2009). *Public relations and the social Web: How to use social media and Web 2.0 in communications*. NY: Kogan Page Publishers.
- Çağiltay, K., Yıldırım, S., Aslan, İ., Gök, A., Gürel, G., Karakuş, T., & diğerleri (2007, Şubat). *Öğretim teknolojilerinin üniversitede kullanımına yönelik alışkanlıklar ve beklentiler: Betimleyici bir çalışma*. Akademik Bilişim Konferansında sunulmuş sözlü bildiri, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Castells, M. (2011). *The rise of the network society: The information age: Economy, society, and culture (Vol. 1)*. NJ: John Wiley ve Sons.
- Dabbagh, N., & Kitsantas, A. (2012). Personal Learning Environments, social media, and self-regulated learning: A natural formula for connecting formal and informal learning. *The Internet and Higher Education*, 15(1), 3-8.
- Daher, T., & Lazarevic, B. (2014). Emerging instructional technologies: Exploring the extent of faculty use of web 2.0 tools at a midwestern community college. *TechTrends: Linking Research ve Practice to Improve Learning*, 58(6), 42–50. doi:10.1007/s11528-014-0802-1
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education* (8th ed.). Boston, MA: McGraw Hill.
- Göktaş, Y., Yıldırım, Z., & Yıldırım, S. (2010). Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim fakültelerindeki durumu: Dekanların görüşleri. *Eğitim ve Bilim*, 33(149), 30-50.
- Greenhow, C., Robelia, B., & Hughes, J. E. (2009). Learning, teaching, and scholarship in a digital age Web 2.0 and classroom research: What path should we take now?. *Educational Researcher*, 38(4), 246-259.
- Horzum, M.B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 603-634.
- Huang, Y. M., Jeng, Y. L., & Huang, T. C. (2009). An educational mobile blogging system for supporting collaborative learning. *Educational Technology and Society*, 12(2), 163–175.

- Jimoyiannis, A., Tsiotakis, P., Roussinos, D., & Siorenta, A. (2013). Preparing teachers to integrate web 2.0 in school practice: Toward a framework for pedagogy 2.0. *Australasian Journal of Educational Technology*, 29(2), 248–267. doi:10.1234/ajet.v29i2.157
- Kamel Boulos, M. N., & Wheeler, S. (2007). The emerging Web 2.0 social software: an enabling suite of sociable technologies in health and health care education. *Health Information and Libraries Journal*, 24(1), 2-23.
- Korucu, A. T., & Çakır, H. (2015). Dinamik web teknolojileri ile geliştirilen işbirlikli öğrenme ortamını kullanan öğretmen adaylarının görüşleri. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2015(19), 221-254.
- Korucu, A. T., & Yücel, A. (2015). Bilişim teknolojileri öğretmenlerinin dinamik Web teknolojilerini eğitimde kullanmalarına yönelik görüşleri. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(2), 126-152. doi:10.17943/etku.78815
- Lawless, K. A., & Pellegrino, J. W. (2007). Professional development in integrating technology into teaching and learning: knowns, unknowns, and ways to pursue better questions and answers. *Review of Educational Research*, 77(4), 575-614.
- Liu, S.-H. (2013). Teacher professional development for technology integration in a primary school learning community. *Technology, Pedagogy and Education*, 22(1), 37–54. doi:10.1080/1475939X.2012.719398
- Luo, L. (2010). Web 2.0 integration in information literacy instruction: An overview. *The Journal of Academic Librarianship*, 36(1), 32-40.
- Mazurczyk, W., Wendzel, S., Zander, S., Houmansadr, A., & Szczypiorski, K. (2016). *Information hiding in communication networks: fundamentals, mechanisms, applications, and countermeasures*. NJ: John Wiley & Sons.
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis* (2th ed.). CA: Sage.
- O'Reilly, T. (2005). *What is web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software*. 16.01.2017 tarihinde <http://oreilly.com/web2/archive/what-is-web-20.html> adresinden alınmıştır.
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1–6. doi:10.1108/107481201110424816
- Tavares, N. J., Chu, D., Ho, S. Y., Chow, K., Siu, F. L. C., & Wong, M. (2012). *Developing upper primary students' 21st century skills: Inquiry learning through collaborative teaching and Web 2.0 technology*. Hong Kong: Centre for Information Technology in Education, Faculty of Education, The University of Hong Kong.
- Tekinarslan, T. (2008). Eğitimciler için temel teknoloji yeterlikleri ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 186-205.
- Usta, E., & Korkmaz, Ö. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar yeterlikleri ve teknoloji kullanımına ilişkin algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 7(1), 1335-1349.
- Wang, S., & Vásquez, C. (2012). Web 2.0 and second language learning: What does the research tell us. *Calico Journal*, 29(3), 412-430.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş dokuzuncu baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. B., & Orhan, F. (2011, Mayıs). *Investigating academic use of web2.0 tools by instructors and faculty members at educational faculties in terms of different*

variables. Paper presented at the International Educational Technology Conference, Istanbul, Turkey.

Yuen, S. C.-Y., Yaoyuneyong, G., & Yuen, P. K. (2011). Perceptions, interest, and use: Teachers and Web 2.0 tools in education. *International Journal of Technology in Teaching & Learning*, 7(2), 109–123.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Today's students, who are called digital natives, are increasingly gaining a culture of using technology as a learning and production tool in a safe and ethical way from a very early age. It results in technology integration in the classroom from primary school and requires effective use of Web 2.0 tools that have become part of their students' lives in lessons by classroom teachers. For this reason, it is important to train classroom teachers who can effectively use technology in their classes to facilitate learning and improve performance by utilizing the advantages of Web 2.0 tools at the primary school level as well as to ensure that students gain 21st century skills. However, studies show that teachers cannot use Web 2.0 tools effectively in their lessons. In order to understand the causes, it is important to reveal the opinions of the basic education instructors on the use of Web 2.0 tools in order to model and give prospective classroom teachers the opportunity of using Web 2.0 tools in teaching-learning process. However, the literature is silent in this regard. In the study which is expected to contribute to the filling of the gap stated in the literature, it was aimed to reveal the opinions of the basic education faculty members regarding Web 2.0 tools and the answers to the following questions were sought.

- Do they use Web 2.0 tools in his classes?
- How do they explain the benefits of Web 2.0 tools?
- Do students and colleagues influence their use of Web 2.0 tools in their classes?
- Are there problems when using Web 2.0 tools in their classes?
- What Web 2.0 tools do they want to use in the future?

Methodology

This study was carried out based on survey method. Participants of the study were determined by means of easily accessible sampling method from purposeful sampling methods. Participants, 6 male and 4 female, includes 10 instructors; from Muğla Sıtkı Koçman University, Giresun University, İnönü University, Bartın University and Necmettin Erbakan University.

Demographic information form and a questionnaire consisting of open ended questions developed by researchers were used as data collection tools in the research. The demographic information form was used to determine the lecturers' demographics, and the questionnaire form was used to determine the opinions of

the instructors regarding Web 2.0 tools. The open-ended questions in the questionnaire were created using literature review and researchers' own experiences.

The data obtained in the study were analyzed through content analysis method. NVivo 11 program, as a qualitative data analysis program, was applied for data analysis. While the content analysis was being conducted, induction approach was adopted and the answers given by the instructors were analyzed. The codes were created with the in-vivo code generation feature of NVivo program. Then, appropriate themes were created that included common codes. When the themes were determined, the names of the themes that contain similar codes were determined by the researchers and the codes were collected under these themes. In order to ensure the reliability of the data, the creation of the codes and the determination of the themes in data analysis have been carried out independently by the researchers. It was found that the codes generated by the researchers were 90% compatible. In order to ensure the validity and reliability of the results obtained in the research, the data were presented as detailed and direct as possible.

Findings

When the use of Web 2.0 tools in their classes is examined, it is seen that the instructors use Web 2.0 tools in their classes to prepare presentations, measure and evaluate, in-class and out-of-class discussions, supporting lessons and sharing information. They use Prezi for preparing presentations, Socrative for measurement and evaluation, Facebook, social bookmarking, YouTube and Google Drive tools for sharing information.

Teaching staff stated that the pedagogical benefits of Web 2.0 tools are to provide an independent platform from time and space, to be easy to use, to be ergonomic, and to make teaching more effective. In order for instruction to be more effective, it is emphasized that course contents can be enriched, prepared, updated, and quickly accessed through Web 2.0 tools.

Half of the instructors stated that their colleagues and students were influential in using Web 2.0 tools. Involvement of Web 2.0 tools by their colleagues in their seminars and trainings and invitation of the students to the online social groups they create by using Web 2.0 tools in their daily life can be motivating for the instructors to use Web 2.0 tools.

Teaching staff stated that while using Web 2.0 tools, they encountered different problems at the technological and pedagogical level. Problems that lie at the technological dimension consist of the technical characteristics of the computers, the problems with Internet access and speed, the limitations of the Web 2.0 tools used to upload files and to organize content. While there are different problems at the pedagogical level, the main source of these problems is that there is not enough training opportunities and adequate instructional content about how to use Web 2.0 tools effectively in lessons.

The instructors stated that they would like to use Facebook, Prezi, Pawtoon, Videocast, Social Networks, Blog, Google tools, measurement and evaluation

tools in their future classes. It is worth noting that instructors do not consider using tools such as Wiki and Podcast.

Conclusion and Recommendation

As a result, it can be stated that teachers generally use Web 2.0 tools to distribute instructional content to students based on a teacher-centered approach, although they believe in the pedagogical benefits of Web 2.0 tools. Collaborative learning is important in many methods, such as problem-based learning and project-based learning, which focus on the constructivist approach. For this reason, it is worrisome that Web 2.0 tools, which can be used to build collaborative learning environments such as Wikis and Google Docs, are not used enough by instructors and will not be used willingly in the future. From this perspective, it is recommended that specialists working in the field of Computer Education and Instructional Technology Education provide in-service training for support of the professional development that instructors need to integrate Web 2.0 tools into their classes.

This research, which is a case study, provides detailed data for studies to be carried out in the future, even if the nature is not of generalizable nature. It is suggested that qualitative researches that investigate how classroom teachers use the Web 2.0 tools in the classroom will contribute to the development of the field.